

fige er retviis. Rigsraadet kan, som jeg allerede før har sagt, ikke have faaet denne Ret derved, at Monarchiet er opløst. Det er altsaa ikke den retvise Veie, og den hurtige og heldbringende Veie er heller ikke tilstede; thi dersom vi vedblive at forfølge den Lovlighedens Skinvei — thi det er ikke en lovlig Veie, men den Veie, som man har søgt at omgjørde med Lovlighedens Skin —, saa have vi endnu, saavidt jeg kan skjønne, allermindst et halvt Aar tilbage til maastee ikke engang at naae det Resultat, man vil komme til; thi der er Ingen, der kan sige, om ikke det danske Folk dog engang vaagner og siger: Der er forsøgt at paastrænge os Noget, som vil blive til Forbærvelse i Tidens Længde. Lad os forudsætte, at man paa engang erkjendte dette og sagde Nei til dette Værk, saa stod man der og kunde ikke komme videre. Og udenfor opstiller man stribigen Stræmmebilleber, idet man siger, hvad der jo er sandt, at saa er Landet i Forvirring. Altsaa, Forholdet er ikke tilstede. Grunden til at haste saaledes frem, kunde maastee være tilstede, naar først det var skeet, som jeg anseer for det Rette, det Lovlige og det Nødvendige, at der ved en simpel kongelig Rundgjørelse blev fastsat, at alle de Anliggender, der angaae Kongeriget Danmark alene, som hvile paa de danske Undersaatters Skattebidrag og Ydelsers alene, bleve lagte under Rigsdagen og Kongen i Forening, i Henhold til Grundlovens § 2. I saa Fald er der indtraadt Frihed til begge Sider, saa har den kongerigste Rigsdag den samme Frihed til at bevæge sig, som det saakaldte Rigsraad har havt. Man vil ogsaa sige: Tag Hensyn til Forfatningsforslaget og døm om det. Jeg vil nødig her dømme om det, thi det komme vi jo senere til, men jeg vil, dersom den ærede Formand tillader det, oplæse et Par Domme, som hidrøre fra Mænd, der have fulgt denne Sag med megen Alvor og som indtage ligeoverfor den to maastee modsatte Stillinger, den ene som en ivrig Modstander, den anden som en mere velvillig Ven. Modstanderen siger saaledes med Hensyn til de Forfatningsforslag, som have foreligget, da Forhandlingen derom gik for sig i Rigsraadet: „Hvad Folkethinget havde vedtaget, var en lige Deling mellem de to forskjellige Sider af Sam-

fundet. Det havde sagt: Halvdelen af Pladserne lægge vi Beslag paa efter den almindelige Stemmeret; men den anden Halvdeel overlade vi til Eder, og det havde opstillet lige Valgkvalificationer over det hele Land for dem, der skulde henhøre til den anden Klasse; der var lagt Skatte- og Indtægtsensus til Grund for alle Valg i et Forhold, om hvilket man kunde tvistes, om det i og for sig var det hensigtsmæssige, men som dog lige ramte hele Landet og skar Alle over een Kam. Men her er der den meest brogede Mangsfoldighed og den meest brogede Willkaarlighed. Et Forhold er blevet gennemført i Kjøbenhavn, et andet i Kjøbstæderne og et tredje for Landet; pludselig glemmer man Bølgene og sætter Communerne som dem, der egentlig skulde vælge til Statsrepræsentationen, saa sætter man et lige Corps af Hartkornseiere ligeoverfor dem, og der er det alligevel ikke afpasset efter Besiddelsen af en vis Mængde Hartkorn, men efter den Tilfældighed, hvor Vedkommende har sin Bolig. For alle disse Forvansninger var Folkethingets Forslag frit. Fremdeles optager man igjen det Sletteste fra det ældre Landsthings Sammensætning, man optager de indirecte Valg, om hvis Slethed man skulde troe, at Alle vare fuldt overbeviste; det havde Folkethinget ikke tænkt sig, der var ikke Tale om indirecte Valg i det Forslag, der gik til Fællesudvalget.“ . . .

Formanden: Jeg maa gjøre den ærede Taler opmærksom paa, at han vidtløftiggjør Forhandlingen, ved saaledes under den at oplæse længere Stykker.

Tscherning: Jeg skal med Fornøielse afbryde her og henvise til den øvrige Lecture af dette Stykke, førend Sagen kommer til Behandling her i Salen; det nævnte Foredrag er overmaade grundigt og godt gennemtenkt. Det andet Stykke, jeg, dersom den ærede Formand tillader det, vil oplæse, er ganske kort; det skriver sig fra en af de Mænd, der ogsaa have deeltaget i Forhandlingerne, og findes i Bladet „Fædrelandet“. Det lyder saaledes: „Vil man med eet Ord karakterisere det nu til Rigsdagens Sammentkomst hvilende Forslag, saa kan man kalde det et Experiment, hvis